

SERBISCH
(kyrillische Buchstaben)

Приручник за оријентацију и комуникацију у Немачкој

**REFUGEE
GUIDE**.DE

Добродошли у Немачку!

Willkommen
in Deutschland!

Овај приручник има за циљ да пружи информацију о земљи у којој се сада налазите. Овај приручник је дизајниран као одговор на обична питања избеглица. Већи део савета у овој малој књизи не треба посматрати као закон или строго правило. Људи у Немачкој неће увек деловати у складу са овим упутством. Међутим, већина понашања описана у наставку су обична пракса за већину људи, већину времена.

Садржај

Јавни живот	3
Лична слобода	5
Заједнички живот	6
Једнакост	7
Животна средина и екологија	8
Храна, пиће и пушење	9
Формалности и бирократија	11
За хитне случајеве	13
О овом риручнику	14

Јавни живот

«Гутен Таг» (Добар дан) и «Ауф Виедерсехен» (Довиђења) су обични поздрави. Имати осмех у јавности није обично

Када се сретну један или неколико људи, уобичајено је их поздравити. Људи обично само покушавају да буду пријатни и добродошљиви када су насмејани. Имати осмех у јавности није обично

На пример, приликом уласка у продавнице или у лекарску чекаоницу можете поздравити људе који су већ тамо као групу са «Гутен Таг». На исти начин, можете поздравити људе на путу у селу и удаљеним областима. Људи у Немачкој цене свој лични простор и своју приватност и неки пут се чини да су удаљени од других с времена на време. То је потпуно уобичајено седети поред странца у

Људи у Немачкој цене свој лични простор и своју приватност и неки пут се чини да су удаљени од других с времена на време. То је потпуно уобичајено седети поред странца у

возу или у ресторану сатима, само рекавши здраво и довиђења. Исто тако, многи људи воле да седе сами, на пример, у јавном превозу.

За приватност и тишину, људи често

имају своја врата затворена, нпр у великим пословним зградама или код куће. Сматра се пристојним покуцати на врата пре уласка и обично ћете бити добродошли.

Недеља је слободан дан. Скоро све продавнице су затворене, а само мали број људи ради. Комшије че се жалити ако сте бучни, нпр ако косите травњак или стављате нову полицу на зид. Исто тако, људи у Немачкој очекују тишину током времена када се спава, које је између 22 часова (10 увече) и 7 сати ујутру.

Радити малу нужду у јавности може бити кривично дело. Јавни тоалети су доступни у многим местима. Тоалети обично су опремљени са тоалет папиром, али не и са тушевима. Сасвим је нормално бацити тоалет папир у тоалет, а не у корпу за отпатке. Међутим, ово се не односи на хигијенске улошке или тампоне. Користите четку за брисање евентуалних мрља. Будите сигурни да напустите тоалет чист и сув за собом. Стога је препоручљиво да се користи тоалет у седећном положају. Где нема писоара ово важи и за мушкарце. Иначе, прање руку пре одласка из тоалета је хигијенски стандард.

У јавности, посебно у јавном превозу,

сматра се непристојно имати дуге и гласне разговоре. Разговори и телефонски позиви су прилично тихи.

У јавном превозу постоје места резервисана за старије особе, за болеснике, и за труднице, а нека места су за колица. Људи обично покушавају да обезбеде та места или да се преместе уколико се укаже потреба.

На покретним степеницама, људи обично стоје на десној страни и ходају на левој страни.

Ако вам је потребна помоћ, слободно питајте пунолетно лице: Људи су обично љубазни. Препоручљиво је да се не прилази деци без дозволе родитеља.

Лична слобода

Свако може да изјасни и практикује своју властиту веру - или да нема никакву религију уопште. Религија се сматра приватном ствари. Дакле, ви сте слободни да верујете у шта год желите, али од вас се очекује да поштујете друге људе и њихово веровање.

Мишљења и дебате у Немачкој су прилично оријентисана ка нагодби и не ка поларизацији. Штампана ужива посебну врсту слободе, слободу штампа, која је гарантована законом. Штампана се бави широким спектру тема, укључујући критике власти и друштвених институција (нпр Цркве). «Слобода говора» вам омогућава да слободно изнесете своје мишљење - докле год нико не дискриминише против других особа, или увређује дубоко друге особе, или пак прети другим особама.

Изливи нежности на јавном месту између (истих или различитих полова) парова су уобичајени. Ту се подразумева држати се за руке, а такође љубити се или мазити се на јавном месту. Ово је општеприхваћено понашање и не треба обрачати пажњу на то.

Парцијална голотиња је уобичајена и нормална, на пример, носити мајице и шорц или кратке сукње. Гледати друге људе сматра се непристојно.

Сауне и неколико базена су «текстилно слободни». Иначе људи носе купаће костиме у јавним базенима. Обично нема раздвајања полова у базенима и у саунама, али понекад специјална времена су резервисана само за или мушкарце или жене.

З аједнички живот

Људи у Немачкој се пуно рукују, и воле да се то уради и када долазите и када одлазите, и када упознајете нове људе. То је обичај за особу која придружује групу да уради чврсто руковање са сваком особом у групи. Руковање је у пратњи погледом у очи другх особа. Руковање зависи за све људе у групи - мушке и женске.

Када се поздрављају пријатељи врло уобичајено је за људе да се загрле, а у неким деловима Немачке, и да пољубе једно друго, углавном супротног пола, на образ. То се подразумева знаком пријатељства а не у сексуалним чином.

Људи често кажу шта мисле. Они не желе да буду нељубазни, само искрени. (Конструктивна) критика сматра се централни део у побољшању себе и других, нарочито у стручном животу. Бити критикован или критиковати некога није необично.

Тачност је важна. Ако касните за састанак или за сусрет, кашњење од 5 минута већ може да се сматра као недостатак поштовања зато што задржава другу особу. Ако касните, позовите особу да јавите да сте закаснили. Ово је обичај када касните за посао и за приватне

прилике, као што су посете са пријатељима.

Ако се нуди нешто, «неин, данке» (не, хвала) је пристојан «не», и «битте» или «герне» значи «да».

Једнакост

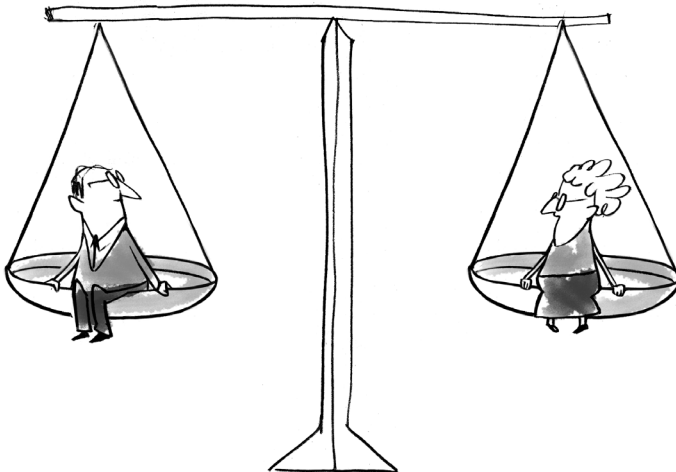
Дискриминација на основу пола, расе, вере, или сексуалне оријентације је забрањена и може бити кривично дело. Ако се осећате дискриминисани, или ако вам неко буде претио, чак и ако само вербално: можете позвати полицију. Насиље никада није прихватљив одговор на било коју врсту коментара, било увредљиво, дискриминаторно, или претеће. Осим тога, насиље је забрањено у Немачкој.

Мушкарци и жене су једнаки и уживају потпуно иста права. Ако неко вас пита да њу или њега оставите на миру, ви апсолутно морате прихватити ово: малтретирање других људи, или мушкарца или

жена је забрањено. Питајте дозволу када би хтели да сликате некога.

Хомосексуалност се сматра нормална у Немачкој. На пример, претходни министар иностраних послова је био отворено хомосексуалац. Хомосексуални парови такође могу регистровати легално партнерство.

Људи могу слободно да бирају кога хоће да узму за брачног партнера и да ли желе брак уопште. Сасвим је нормално да људи остану неударени, да имају неударене родитеље, или да не имају или да не хочу имати децу.

Животна средина и екологија

Људи у Немачкој су добро познати за еколошко понашање: они раздвајају отпад и покушавају да рециклирају када могу. Они не воле отпад на земљи. То је исто, како у граду, тако и у природи: на пример, у парковима, поред путева, и у шуми. Сасвим је уобичајено да се чува отпад ако нема канта за ђубре у близини, чак и ако то значи носити отпад док се не буде нашла канта за ђубре. Типично биће канте за ђубре у јавним просторима, укључујући у железничким станицама, станицама за аутобус, парковима, итд.

Многи људи у Немачкој покушавају да ограниче њихово коришћење енергије и ресурса. Ово је урађено за заштиту животне средине и да се уштеди новац. На пример, људи покушавају да не оставе фрижидер отворен за предуго време (код куће или у супермаркету). Људи обично такође искључују светла када напусте собу.

Затворени прозори обично добро се заклопе. Стога, можда ће бити потребно за вентилацију да се отвори прозор с времена на време. Да бисте сачували енергију, искључите грејање када су прозори отворени.

Многе флаше имају мали депозит (између 8 и 25 центи) који ће бити враћени када се врати флаша. Можете вратити празне флаше у сваки супермаркет који их продаје, не само супермаркет где сте их купили. Ово помаже животnoj средини зато што рециклирање и нова употреба флаша производи мање ђубрета.

Храна, пиће и пушење

Вода са чесме је добра за пити. Вода са чесме у Немачкој је под строгим надзором и може да се слободно пије. Постоји само неколико изузетака од овог правила, на пример на јавним местима или употреба воде у возу, ту је обележено: «Kein Trinkwasser-Kein Тринквассер» (забрањено пити).

У Немачкој ћете наћи разну храну која укључује и свињско, говеђе, или пилече месо. Увек можете питати које месо је укључено у вашем оброку ако не желите да једете одређене врсте меса. Традиционално Немци једу пуно свињског меса.

Можда ћете наћи много места које продају Донер, једноставан кебап

са месом у пити. Долази било са пилетином, телетином, или јагњечем месом. Донер, као и друге брзе хране (пизза, хамбургер, помфрит, итд) се обично једе без прибора за јело. Међутим, прибор за јело се обично користи када се једе за столом.

Много немачких слаткиша су прављени са желатином који је направљен од свињетине, тако да

ако желите да се уверите да је слатко халал, купите оне слаткише на којим пише «vegetarian-вегетаријански» на етикети или проверите листу састојака за «gelatine-желатин».

Немачка има велики избор јефтиних радњи (на пример АЛДИ-ALDI, ЛИДЛ-LIDL, и Пенни-Penny) и скупљих супермаркета (на пример РЕВЕ-REWE и ЕДЕКА-EDEKA) који продају све што је људима потребно за живот. Осим тога, ту су и пијаце, тржишта пољопривредника, и малих супермаркети, укључујући и Турских, Афричких, Азијских или Грчких супермаркета. Ако једете само халал месо и слаткише, највероватније ћете их наћи у Турским или Арапским супермаркетима (или ресторанима). За разлику од супермаркета, неке бензинске пумпе су отворене 24 часа дневно и често продају намирнице, али су веома скупи у односу на друга места.

Алкохол, углавно пиво и вино, сматрају се заједнички део друштвених догађаја увече, исто као што је током вечере или када се људи друже. Такође, потпуно је прихватљиво да се не пије алкохол, и многи Немци не пију алкохол уопште. Ако сте понуђени са алкохолним пићем, увек можете одбити са «Nein, danke-Неин, данке». Вожња након

конзумације алкохола је забрањена.

Пушење је дозвољено у многим јавним местима, за мушкарце и за жене. У ресторанима и на железничким станицама постоје одређена «Простор за пушење-Smoking areas». Сматра се пристојније да изађете напоље или на балкон ако би хтели да пушите. Пушење поред непушача, деце, или трудница се сматра непристојним.

Формалности и бијрократија

Продавнице и (званичке) канцеларије отварају и затварају се на време. Ако на пример радно време («Оффнунгсzeiten-Öffnungszeiten») завршава се у 16 сати (4 поподне), препоручљиво је да будете тамо у 15:55 (3:55 поподне), јер је у 16:01 (4:01 поподне) можда већ суочавају

се да врата затворе. Ово исто важи и за возове, аутобусе, итд и за њихов полозак.

Суочавање са бијрократијом је понекада веома компликовано и може да изгледа нерешиво. Потребно је стрпљење и пратити

стандардне процедуре. Ово може бити врло непријатно. Међутим, ова бирократска процедура је иста за све и је дизајнирана да буде правична према свима. Подмићивање је кривично дело.

Људи у Немачкој углавном држе се правила саобраћаја. Они поштују знаке и заустављају се на црвеном семафору, чак и ако нико није на видiku. Ако нема знак или семафор: особа са десне стране има право предности («rechts vor links-реџтс вор везе»).

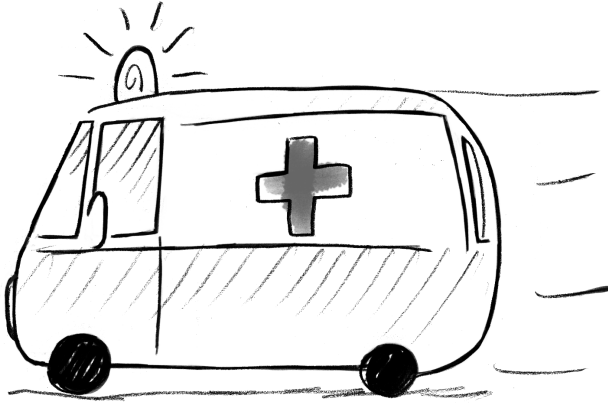
Одвојене стазе или траке су намењене за бицикле, посебно у граду. Текстирање и разговор на телефону у току вожње су забрањени. Када путујете аутомобилом сви путници су обавезни да се вежу појасом. У колима, деца морају да користе посебно седиште прикладно њиховом узрасту.

Телефонски позиви су обично примљаљу у току радног времена. То значи до 4 или 5 сати поподне. Приватни позиви се обично не праве после 9 или 10 сати увече. Приликом позива, реците прво ваше име за идентификацију.

Када будете користили јавни превоз, потребно је купити карту унапред.

Можете купити карте за превоз у сервисима бодова или у машинама за карте. Приликом уласка у трамвај, у аутобус, или у градни воз, понекад морате да потврдите карту за своју вожњу (у неким градовима, на пример, у Берлину или Минхену). Поступак и врсте доступних улазница може варирати међу региона и градова.

3а хитне случајеве

Увек се трудите да помогнете људима који су у опасности. Никада не гледајте даље, увек можете нешто урадити. Свако је дужан да помогне особи у опасности, на пример, пружање прве помоћи и позивање хитних служби је врло важно (видите доле).

У случају конфликта, крађе, сексуалног узнемиравања, зовите полицију (број 110 на свим телефонима). Полицајци су претежно љубазни и ту су да вам помогну и схватају озбиљно сваки позив.

У случају пожара или хитног медицинског случаја, зовите ватрогасце (број 112 на свим телефонима). Овај број се користи само за нај хитније случаје. Исто

важи и за хитну помоч и за болнице.

Ако вам буде тебао лекар, избеглице прво морају да консултирају завод за социјално осигурање. Лекарске ординације раде од 8 сати ујутру до 12, и исто тако послеподне понекад. Вечина лекара говори енглески.

Ако вам би требали лекови ноћу, недељом или када су празници, можете начи резервну апотеку (Hot Апотеку). Можете сазнати која апотека је на резерви, тражите на гугел или позовите 22 8 33 (макс. 69 цент-мин.) са мобилним телефоном. Најближа апотека је такође рекламирана на вратима свих других апотека које су затворене.

О овом риручнику

Овај приручник је намењен за посетиоце у Немачкој, за избеглице, и за будуће грађане. Циљ је да оријентише људе на самом почетку њиховог боравка у Немачкој. Што се тиче избеглица, овај приручник има за циљ да пружи корисну информацију док још људи не могу учествовати у курс интеграције и у курс за немачки језик и културу које обезбеђује влада. Од септембра 2015. године, БАМФ (Бундесамт фур Миграцион унд Флуцхтлинге-Bundesamt für Migration und Flüchtlinge) не даје никакав приручник за ову сврху.

Овај риручник је доступан на различитим језицима и са илустрацијама (где могуће). Приручник је доступан на интернету са могућношћу штампања за дистрибуцију. Штампана публикација може постати доступна касније.

Једини сврха овог приручника је да пружи корисне информације. Међутим, подразумева се да овај приручник може да изгледа као арогантан и погрдан. Ова интерпретацаја стално се критички огледа у овом пројекту.

Концепт и садржај овог риручника је дизајниран и састављен уз подршку

многих људи (људи из нпр Сирије, Авганистана, Судана, Египта, Палестине, и људи који су недавно емигрирали у Немачку; људи који су тренутно избјеглице, итд). То је од највећег значаја да се укључе избеглице у дизајнирању овог приручника. Када смо разговарали са избеглицама о овом пројекту, посебно се расправљало о томе да ли овај приручник може да се сматра да преноси арогантне или погрдне ставове. Избеглице су изричито одстраниле ову бригу. Напротив, они су и тражили информације које се налазе у овом приручнику.

Impressum:

© Refugeeguide.de

Projektkoordination: Michael Strautmann, Franziska Fischer

Broschüren-Layout: Joanna Roer

Illustrationen: Maren Amini, maren-amini.de

Logo-Gestaltung: Freizeit-Werbeagentur.com

Redaktion: Viele ehrenamtliche Unterstützer, v.a. Studenten und Doktoranden, mit verschiedensten (geographischen und kulturellen) Hintergründen, die zu dieser crowd-gesourceten Orientierungshilfe beigetragen haben.

Übersetzungen:

Deutsch, Englisch, Arabisch, Französisch: eine Vielzahl ehrenamtlicher Unterstützer in Gemeinschaftsarbeit

Pashto: Organization of Afghan Alumni

Dari: Organization of Afghan Alumni und weitere Ehrenamtliche

Serbisch: Alexandra Vukovich

Mazedonisch: Alexandra Vukovich und Ana Ilievska Završnik

Albanisch: ein engagierter anonymer Unterstützer

Lektorat im Auftrag der Ernst Klett Sprachen GmbH:

Michael Krumm, mk-lektorat.de (Deutsch); Dr. Abbas Amin, arabisch-lektorat.de (Arabisch); Gillian Bathmaker (Englisch); Magali Armengaud (Französisch)